

בריאה - לארצנו הקדושה, ושם גופא, לירושלים עיר הקודש, ושם גופא להר הקודש, ולבית הקודש. ורחמנא ליצלן - אפילו מעצם הדיבור, אודות ענין של מסירת אפילו שעל מארצנו הקדושה!... אלא ארץ הקדש נשארת בשלימותה, ביחד עם שלימות התורה, שהרי אסור לפגוע ("אנרירן") בשלימות התורה, ועד שזה ענין של מצות עשה ומצות ל"ת כמדובר כמה פעמים.

משיחת ש"כ יתרו - כ' שבט ה'תשנ"ב - דברי משיח תשנ"ב ח"ב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

...אז בעצם...

ļ

בדבר מלכות'ים של שבועות אלו, ניתן להבחין במספרים שחוזרים על עצמם שוב ושוב. 'עשר' ו'אחד-עשר'. שמופיעים בשייכות לתאריכים ומאורעות בחייו של הרבי שליט"א המלך המשיח - הנשיא.

המספר 10 מבטא את השלמות. והמספר אחד עשר מבטא את הלמעלה מזה - מעבר לשלמות. המספר עשר מבטא את אופן הבריאה "עשרה מאמרות" עשר ספירות ועשר כוחות הנפש דהאדם. ופן העבודה בעולם בשלימות בא דוקא במספר עשר. ואילו, המספר אחד עשר מביא עמו בשורה חדשה של עבודה של מעבר ולמעלה מהשלימות.

לפי זה מובן, שי' שבט (אדמו"ר הריי"צ) מביא עמו שלמות. ▲

> י"א שבט (אדמו"ר שליט"א מלך המשיח) הוא עבודה של מעבר לשלמות. וזהו החינוך המיוחד של הרבי מלך המשיח שליט"א להביא את העולם למצב שלמעלה ומעבר לשלימותו הוא.

כך גם כשמדבר-רומז על עצמו שליט"א, כשמזכיר את הי"א שבי"א, את י"א אדר א' שהוא 60 יום לפני י"א ניסן, את הי"א שבט שהביא לידי גילוי את העצם

שנולד בי"א ניסן, את הענין הרומז על משיחת ראש בני ישראל למלך המשיח, "בשמן קדשי משחתיו", גם אז זועקות המילים 'מעבר לשלימות', למעלה מכל מדידה.

הן גם את ה'קול קורא' שהפיץ אדמו"ר הריי"צ 'לאלתר לגאולה', מסביר הרבי שליט"א מלך המשיח כ'העולם מוכן לגאולה', כבר אז! בדורנו לא באנו לתקן ולהשלים, באנו כדובדבן שעל הקצפת. כי הענין של צחצוח הכפתורים, כפי הסיפור הידוע על הרבי הרש"ב שהודיע לחיילים לעשות כן, שייך לדור החמישי כנראה, בדורו של הרבי הקודם כבר צוחצחו הכפתורים! כך מסיק הרבי מהקול קורא.

כל חייו של הרבי הקודם הוקדשו להשגת אותה שלימות, עד לאותו עשירי בשבט, אבל המשיח, המשיח זה סיפור אחר. המשיח זה י"א, זה 'לא בחושבן' בכלל. הרבי שליט"א מלך המשיח פותח באותו י"א שבי"א במאמר באתי לגני, בסימון ברור ובלתי מתפשר של המטרה. לא בבחירתנו.

זה יותר מהשלימות, זה לא כלול בעוגת האחוזים של מלומדי המתמטיקה, ואפילו לא במתמטיקה דקדושה, זה פשוט מעבר לכך. ובאותיות פשוטות ובמושגים קרובים אלינו זה שהרבי פחות מבקש מאיתנו להיות יהודים טובים ויותר דורש מאיתנו להיות מהפכנים. הרבי ישר הולך על הרף הגבוה, על

חת"ת ורמב"ם, על מבצעים, על לימוד חסידות,
על עבודת ה' באופן של גאולה, לכוף
כל באי עולם - גם אומות העולם.
אנחנו לא מדברים פה רק על
העבודה היהודית במשך
אלפי השנים, זה עשו הרבה
יותר טוב מאיתנו, עכשיו
מדברים על משהו מעבר.

ככה תוכלו לראות יהודי שעדיין לא שומר תורה ומצוות וכבר דגל מתנופף על ביתו, בחור שבתומכי תמימים של פעם אולי היה מורחק מהישיבה ובימינו הוא מוסר שיעורים וכותב פלפולים. אדם שעוד רחוק מלהקפיד על קלה כבחמורה

ומניח רש"י ור"ת מהודרים. ומניח רש"י ור"ת מהודרים.

ומניח רש"י ור"ת מהודרים.

זוהי דרישתו של הרבי שליט"א מלך המשיח שדורשת מאיתנו להפנים שעיקר שכינה צריכה להגיע בעיקר לתחתונים, לא רק שכינה שיכולה גם להיות מושג כללי, אלא עיקר שכינה, ולא רק לגני אלא גם לגנוני, כדי שיהיה ברור.

ועד כדי כך שהרבי מתבטא במאמר של באתי לגני ש'אם הרבי יוליכנו לגאולה, הרי שיש בזה חסרון', כי זהו ענין של גילויים, ואנחנו מדברים על עצם!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אמרה נפש" / כשה'עצם' פורץ מה'גילויים'

לחיים! תמימים. יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!!!.

עומדים אנו כבר בתוך שנת השבעים לנשיאותו הנצחית של הרבי שליט"א מלך המשיח, שנה בה נפעלת שלימות הני שיאות (כמבואר בארוכה בד"מ שמות) ובמילא ישנה שלי־מות מיוחדת בעבודת כאו"א מאנשי הדור!

הרבי שליט"א מלך המשיח מדגיש בשיחות קודשו על חשי־ בות ההכנה לפני כל חג ומועד, ובפרט לפני יו"ד־י"א שבט. וכחסידים אנו יודעים שהדרך האמיתית להתכונן כראוי לחג - היא ע"י לימוד תורתו של הרבי שליט"א מלך המשיח על מהות החג; ובנדו"ד - בעיקר ע"י לימוד מאמרי 'באתי־לגני' השייכים לשנה זו ושיחות הקודש - כפי שבוודאי כאו"א מאיתנו ביצע ביתר חיות בתקופה האחרונה.

במאמרי 'באתי־לגני' ובשיחות ה'דבר־מלכות' אנו מתוודעים שוב ושוב לאותה שאלה:

"מפני מה דוקא ביש הנברא נמצא היש האמיתי משא"כ ברוחניות? דלכאורה - הי' צריך להיות יש האמיתי ברוחניות. שלכן נקרא בשם עליונים"? ('באתי־לגני' תשי"ט). "מה בכלל החידוש הם דברים פשוטים, דברים גש־הם דברים פשוטים, דברים גש־"בעוה"ז נרגש שמציאותו מעצמותו "דבעוה"ז נרגש שמציאותו מעצמותו מגלה בורא. אלא עוד זאת שהוא מעלים מגלה בורא. אלא עוד זאת שהוא מעלים

ומסתיר על זה" ('באתי־לגני' תשי"א). "מה

מתוסף ע"י הענין דבי אדוני [שבמלכות נמשך השפע מהיסוד] שעי"ז דווקא הוא המשכת עצם הכתר"? (קונטרס 'ה' טבת תשנ"ב'). "ב"הבאים מצריימה" מדובר בפשטות אודות ירידת בנ"י בגלות מצרים.. וכיצד אומר המדרש ש"על שם גאולת ישראל נזכרו כאן"; "תלמיד כזה ש"אין תוכו כברו", אפשר לכאורה לפעול איתו רק גאולה שאינה שלימה". ('דבר־מלכות' שמות). "מדוע עשה הקב"ה את החידוש ד"בא אל פרעה", שמשה כנשמה בגוף יוכל לקבל את הגילוי ד"אתפריעו כל נהורין"; "מדוע נוגע לגאולת מצרים ש"גם אתה תתן בידינו כל נהורין"; "מדוע נוגע לגאולת מצרים ש"גם אתה תתן בידינו גו", ושה"וינצלו את מצרים" יהי' דווקא מתוך חן, עד שהקב"ה עצמו מוודא שכד יהי'?" ('דבר־מלכות' בא) וכו' וכו'.

ה'אותיות' מתחלפות, אבל השאלה היא אותה שאלה: בש־ ביל מה נצרך שכל הרוחניות והקדושה תרד דווקא למקום

הגשמיות והקליפה? כיצד יתכן שע"י שיא הגשמיות ושיא החיצוניות ושיא הקליפה - "תחתון שאין תחתון למטה הימ־ נו" - יתוסף ויתחדש בשיא הגאולה והקדושה, שיא הרוחניות והפנימיות? הרי מדובר על שני הפכים?

ונקודת הביאור היא - שמכיון שהמטרה היא - שהעצם עצמו יתגלה - זה מתבטא דווקא בדבר שמנגד אליו - שאז -כאשר גם בו מגלים את ה'עצם', דווקא אז מתגלה ה'עמידה' והתוקף האמיתי של ה'עצם' בכל עצמותו - 'בלי גבול' האמיתי!

ולכן שוב ושוב מסביר לנו הרבי שליט"א מלך המשיח, שא־ דרבה - התכלית היא דווקא בעוה"ז התחתון ש"מציאותו מעד צמותו" ומנגד לאלוקות. ובזה דווקא מתבטא ה"יש האמיתי"; וכל החידוש והמעלה של מתן תורה הוא - דווקא בדברים הג־ שמיים בעוה"ז. ו'עמידה' של הקב"ה היא דווקא "בעת צרתם" ודווקא אז מתגלה התוקף העצמי של יהודי. ודווקא בשיא

הירידה ובשיא הגלות - מתבטא ענין הגאולה. וגם בתלמיד ש"אין תוכו כברו" - ישנה גאולה שלימה. וכל התכלית של כל האורות שלמעלה מגילוי - שיומשכו למטה בגילוי בגוף גשמי של נברא מוגבל. וכל המהות של יציאת מצרים היא דווקא - ע"י ההסכמה של אלוקות. ודווקא ע"י ההשפעה אלוקות. ודווקא ע"י ההשפעה ה'סוד' ב'מלכות' - מצד ה'סוד' ומתגלה בו העצם. והגאולה ב'יסוד' ומתגלה בו העצם. והגאולה נפעלת דווקא ע"י אדם גשמי ופעולה ברבר גשמי, ובזה דווקא ב"תחתון שאין

תמימים יקרים! גם אנחנו יכולים לפעמים לשאול את עצמנו את אותה השאלה - בחור יכול להיות 'ממולא וחדור' בענייני גאולה ומשיח ובאמונה ברבי שליט"א מלך המשיח. ובפועל - כשיוצאים החוצה - היינו כשיש אפשרות לבטא את ה'פנימיות' שלו ב'חיצוניות' - ב'לבושים' וב'דיבורים' שלו וכו' - ישנו מחסום מסויים. ניתן לטעון שלכאורה 'חיצוניות' ו'פנימיות' הם שני הפכים, ואם ננסה לבטא את ה'פנימיות' ב'חיצוניות' - זה לכאורה יצא מגדר 'פנימיות'. וכך ישנם כל מיני טענות וחששות שמונעים את ה'התפשטות' של ה'פנימיות' וה'עצם' בתוד ה'חיצוניות' וה'גילויים'.

תחתון למטה הימנו"! וכו' וכו'.

אומר לנו הרבי שליט"א מלך המשיח: השלימות האמיתית של 'בלי גבול' של ה'פנימיות' וה'עצם', השלימות האמיתית של 'בלי גבול' ו'גאולה' נפעלת דווקא ע"י שה'פנימיות' וה'עצם' חודרים ומ־

תפרצים מתוך שיא ה'חיצוניות' וה'גילויים'; שיא ה'בלי גבול' שבגאולה הוא דווקא כאשר זה חודר בתוך ה'גבול' שבגלות! ובמילים פשוטות: דווקא כאשר האמונה הפנימית והנצחית ברבי שליט"א מלך המשיח מתפשטת וניכרת בדברים החי־צוניים שלנו - דווקא בזה מתבטאת שלימות ותוקף האמונה.

וזה בעצם המהות של נשיא הדור, כפי שהרבי שליט"א מלך המשיח מסביר ב'דבר מלכות' שמות - שכל ענינו של נשיא הדור הוא - "כל ימי חייך להביא לימות המשיח" - שדווקא ב"כל ימי חייך", בתוך החיים הרגילים והמוגבלים בעוה"ז, בתוך שיא ה'גבול' והירידה - הוא פועל ומגלה את הגאולה ו"ימות המשיח", שיא ה'בלי גבול' והעליה. ומנשיא הדור נמשך הכח לכאו"א מאנשי הדור - לפעול גם בחייו האישיים את התא־חדות זו של ה'בלי גבול' וה'גבול' - ה'פנימיות וה'חיצוניות'.

ובכל שנה ושנה, כשמגיע יו"ד שבט - יום תחילת הנשיאות של הרבי שליט"א מלך המשיח - מקבל כאו"א מאנשי הדור תוספת כח לפעול התאחדות זו - בהתאם למהות של שנת הנשיאות החדשה. ובשנה זו מודגש הדבר במיוחד - מכיוון שמדובר על שנת השבעים, שייחודיותה היא - כפי שמבאר הרבי שליט"א מלך המשיח בשיחת ה'דבר מלכות' הנ"ל - שבה נפעלת שלימות בירור שבעת המידות, היינו - הפעו־לה על ה'חיצוניות' וה'גבול', ואצל נשיא הדור - שלימות הנשיאות. ובמילא מובן שביו"ד שבט דשנה זו קיבל כאו"א מאיתנו תוספת כח מיוחדת לאיחוד ה'בלי גבול' ב'גבול', באופן של שלימות.

ולכן, בנוגע לפועל: דווקא בזמן זה, בסמיכות ליו"ד־י"א שבט, כאשר כאו"א מאיתנו בוודאי מתחזק בהתקשרות ובביטול אל נשיא הדור - הרבי שליט"א מלך המשיח, וב־פרט לאחר שקיבלנו כוחות נעלים ביותר - זה הזמן המ־תאים להתבונן ולעשות חשבון צדק אמיתי 'אליבא דנפ־שיה' - "האם החיצוניות שלי משרתת את הפנימיות?". "האם גם ב'גילויים' שלי, היינו - בדיבורים, בחוויות, בלבושים ובכל מה שמקיף אותי - הנושא הוא הרבי שליט"א מלך המשיח?". "האם החיות המשיחית והאמונה ברבי שליט"א מלך המשיח - חוד רת ומתבטאת מספיק ב'חיצוניות' שלי?". "האם גם במצב של 'מדידות והגבלות' אני מצליח להשתחרר מהם ולחיות גאולה?". "האם כבר "באתי לגני"?" (- היינו לגלות את הפנימיות וה'עצם' שלי ["לגני"]).

וע"י עצם קבלת ההחלטות טובות ובפרט ע"י קיומם בפועל בתוספת חיות בהפצת ענייני משיח חוצה, נזכה תיכף ומי"ד ממ"ש לשלימות 'גילוי העצם' - גילוי עצמותו ומהותו ית' ב'תחתונים' בשלימות, בהתגלותו המליאה והמושלמת של שופט, יועץ, נביא ונשיא דורנו - הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כ'משיח בודאי' בשלימות לעין כל, בגאולה האמיתית והשלימה.

ונכריז לפניו מתוך שמחה עצומה וביטול מוחלט את ההכ־ רזה שכל מהותה היא 'גילוי העצם' (כמבואר ב'דבר מלכות' תולדות): יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

דעם רבינ'ס שפראך

הרבי רק יעזור

(אחרי המאמר אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א):

איצטער הערט זיך איין אידן, כעת הקשיבו יהודים,

בכלל ביי חב"ד האט מען געמאנט אז מען דארף אליין טאן,

בכלל בחב"ד תבעו שצריכים לעשות בעצמו,

> ניט פארלאזן זיך אויף די רביים, לא לסמוך על הרביים,

וואס דאס איז דאך דער הפרש צווישן פולין ביז חב"ד,

שזה הרי ההפרש בין פולין עד חב"ד,

וואס דארט איז דאך געווען די שיטה וצדיק באמונתו יחי', אל תקרי יחי' אלא יחַי',

ששם הרי היתה השיטה וצדיק באמונתו יחי', אל תקרי יחי' אלא יחַי',

איז דארפן מיר אליין טאן,

אנו הרי צריכים לעשות בעצמנו, מיט די רמ"ח אברים ושס"ה גידים פון יות

עם הרמ"ח אברים ושס"ה גידים של הגוף,

און די רמ"ה אברים ושס"ה גידים פון נשמה,

והרמ"ח אברים ושס"ה גידים של הנשמה.

עם שטייט דאך [-הרי כתוב] הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים,

איז זאג זיך ניט אפ ח"ו פון העלפן, אינני מסיר את עצמי ח"ו מלעזור,

> העלפן וויפיל מען וועט קענען, נעזור כמה שנוכל,

אבער [-הרי כתוב] הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים,

במילא אויב מען טוט ניט אליין - איז

וואס וועט העלפן וואס מ'גיט כתבים, במילא באם לא עושים לבד אז מה יעזור שנותנים כתבים,

מ'זינגט ניגונים, מ'זאגט לחיים. מנגנים ניגונים, אומרים לחיים.

דער רבי פלעגט אמאל זאגן:

הרבי (הריי"צ) היה נוהג פעם לומר:

לייגט זיך ניט קיין פייגלאך אין בוזעם, תרגום מילולי: אל תתפסו ציפורים בכיס מעילכם.

המשמעות: אל תשלו את עצמכם...

מען דארף אליין מהפך זיין דעם שטות דלעומ"ז און דעם קאך פון נה"ב - אויף קדושה.

צריכים לבד להפוך את השטות דלעומ"ז והקאך של נה"ב לקדושה.

מיד בסיום מאמר באתי לגני - קבלת הנשיאות, אור לי"א שבט ה'תשי"א, שיחות קודש (מהדורה חדשה) חלק ב' עמוד 148

TUM UCTI

דעת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בנושא: **הגילוי דלעתיד לבוא**

הגילוי ש'אין עוד מלבדו'

העולם הזה הגשמי מעלים ומסתיר על האור האלוקי שבו, על הכוח האלוקי המחי' ומקיים כל נברא בכל רגע מחדש מאין ליש (עולם מלשון העלם). בימות המשיח תתגלה האמת, שמציאותו האמיתית של העולם אינו אלא כלי לאור האלוקי המחי' אותו, ויתגלה ש"אין עוד מלבדו" - אין עוד שום מציאות בעולם מלבדו.

(סה"ש תשמ"ח ח"ב עמ' 514)

גילוי בדרך הפשט

כשהבשר "רואה" את כבוד ה' רק מפני שכבוד ה' הוא בלתי מוגבל, ולכן הוא יכול לרדת גם מטה מטה, ועד שהוא "ייראה" גם על ידי הבשר הגשמי - אז הגילוי אלוקות בעולם באופן של חידוש: יש כאן חידוש והוספה בעולם, היות שזה שהבשר "רואה" כבוד ה' אינו מצד טבעו.

הפירוש האמיתי של "בדרך פשיטות" הוא, שראיית הבשר את כבוד ה' תהיה מצד טבע הבשר עצמו ותכונותיו, באותו אופן שעיני בשר רואות דבר גשמי, שזה בא מצד הטבע והתכונות של עיני-הבשר עצמן.

כמו שעכשיו תפיסת היש והמציאות הוא דבר טבע, כמו"כ יהי' לעתיד תפיסת האלקות כדבר טבעי.

(93 'לקו"ש חי"ז עמ' (93)

שלימות הגילוי - דווקא בגאולה

לעתיד לבוא יתברר ויזדכך העולם עצמו (מצד ענינו הוא), ולכן גם הגילוי והעלי' שיבוא עי"ז יתגלו ויחדרו בעולם באופן נצחי. ככתוב (זכרי' יג. ב') "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ו"בלע המוות לנצח" (ישעי' כה, ח).

הגילוי האלוקי שהי' במתן תורה, לעומת זאת, אף שהי' מעין הגילוי דלעתיד (תניא פל"ו), פעל רק "פסקה זוהמתן" (שבת קמו א), ועדיין נשארה אפשרות שתחזור לאחרי זה. וכפי שאכן קרה בפועל, שע"י חטא העגל "חזרה זוהמתן" (זח"ב נב, ב). שכן הזיכוך שנפעל בעולם לא הי' מצד העולם עצמו, כי אם מצד הגילוי מלמעלה; וכשנסתלק גילוי זה, היתה שוב אפשרות להחזרת הזוהמא

(10 לקו"ש חי"א עמ' (10)

גילוי כללי ופרטי

לעתיד לבוא יהי' ניכר בכל דבר שהוא בריאתו של הקב"ה. יראו איך שכל נברא חי מהאותיות של עשרה מאמרות, שבהם נברא העולם, השופעים בו ומעניקים לו חיותו וקיומו (ראה שער היחוד והאמונה פ"א).

אך מלבד עניין כללי זה, שהוא בשווה בכל נברא, יראו גם כיצד כל נברא, בתכונתו ומהותו הפרטית, הרי אמיתת ענינו הוא הדבר ה', הדיבור הפרטי השופע בו ומחייהו. שהרי כל החילוקים שישנם בין נברא לנברא, הן במהות והן בתכונה וצורה - נובעים מהחילוקים בין פרטי האותיות שבעשרה מאמרות, המהוות ומחיות כל נברא בצביונו הפרטי.

ומצינו מעין זה בצדיקים גדולים גם בזמן הזה. וכמסופר על הרב המגיד, שהכיר בכלי מסויים שהאומן שעשאהו היה סומא בעין אחת (שער האמונה ספכ"ז) והיינו שראה בכלי את התכונה הפרטית של האומן.

(22 'ט עמ' שר"ט)

א ווארט אין נגלה / דבר הגורם לממון

איתא בגמ' (פסחים ה:) ת"ר שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם.. לא יראה לך.. שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.. יכול יטמין אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה.. יכול יטמין ויקבל פקדונות מן הנכרי ת"ל לא ימצא.. אין לי אלא נכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר, נכרי שכיבשתו.. מניין ת"ל לא ימצא בבתיכם.

הברייתא דורשת את הפסוקים ומבארת את הנלמד מהם, באופן בו מותר לראות חמץ של אחרים ואסור לקבל פקדונות מהנכרי.

ובהמשך דברי הגמ': אמר מר אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו . . כלפי לייא, אביי אמר איפוך. רבא אמר . ארישא קאי . . אבל אתה רואה של אחרים.

- הגמ' שואלת, מדוע פשוט שבנכרי שלא כיבשתו יהיה אסור לקבל פקדונות יותר מבנכרי שכיבשתו, לכן מבאר אביי שיש להפוך את הסדר ובנכרי שכיבשתו פשוט שאין לקבל והלימוד הוא שגם בנכרי שלא כיבשתו יהיה אסור.

רבא לעומת זאת מבאר את הפיסקא אין לי וכו' בהמשך לחלק קדום יותר בברייתא, דהא דפשוט לנו שמותר לראות (אתה רואה של אחרים) הוא דווקא בחמץ של נכרי שלא כיבשתו, ולכן יש לימוד מיוחד שגם בנכרי שכיבשתו יהיה מותר לראות את חמצו.

ובהמשך דנה הגמ' בציטוט מן הברייתא, וז"ל: אמר מר יכול יטמין ויקבל פקדונות מן הנכרי ת"ל לא ימצא. (שואלת הגמ') הא אמרת רישא שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה, (היינו שמותר לראות חמץ, ולכאורה גם לקבל פקדונות) – (מתרצת הגמ') הא דקיבל עליו אחריות והא דלא קיבל עליו אחריות וה.

אמר רבא לבני מחוזא בעירו חמירא דבני חילא . . . כיון דאילו מיגנב . . ברשותייכו קאי

ולאחרי סיפור זה מביאה הגמ' שתי דעות.

הראשונה - הניחא למ"ד דבר הגורם לממון כממון דמי, אלא למ"ד לאו כממון דמי מאי איכא למימר? למה לדעה זו צריך לבער את החמץ שלא שייך לישראל) ומתרצת הגמ' - ת"ל "לא ימצא".

איכא דאמרי - הניחא למ"ד דבר הגורם לממון לאו כממון דמי - היינו דאיצטריך "לא ימצא", אלא למ"ד כממון דמי - מאי איכא למימר? איצטריך..

ונדרש הסברה במהלך הגמרא, מהו יסוד המחלוקת

בין שתי הדעות, ומדוע לדעה הראשונה היסוד המונח לגמ' הוא ש'כממון דמי' ולאיכא דאמרי נקודת המוצא היא ש'לאו כממון דמי'. האם זהו רק שינוי גירסא?

כמו כן יש לבאר, מדוע לדעה הא' לא חש לתרץ את הצריכותא מהפסוק "לא ימצא"?

והאם ישנה נפק"מ למעשה בין ב' הדעות?

והביאור בזה: בדעה הא' י"ל שכיון שבא בהמשך לסיפור רבא ובני מחוזא דשם הפקדון הוא ממש כממונם וזהו הגורם לאיסור - לכן מונח להגמ' בפשטות שדבר הגורם לממון כממון דמי. ולדעה שלאו כממון דמי יש לתרץ היינו דכתיב "לא ימצא".

אמנם בדרשות הפסוקים יש ביאור ללשון "לא ימצא" אך למדים ממנו גם לדעה זו שלאו כממון דמי (או כמבואר שפיר ב'שפת אמת' דלקמן).

אמנם להאיכא דאמרי, סדר הדברים הוא כך:

ובהקדים סדר הדברים בגמ' שהביא ה'שפת אמת', שצריך להיות שונה מהמובא בפנינו.

"הציון מהופך בגמ' דאמר מר השני הוי ליה לאקדומי" היינו שלדעת ה'שפת אמת' צריך להיות הגרסא בגמ' שקודם יבוא ה'אמר מר' השני - בעניין 'קיבל עליו אחריות' ורק לאחמ"כ יבוא ה'אמר מר' הראשון בעניין נכרי שכיבשתו. וממשיך ה'שפת אמת' ומבאר את דברי אביי עיי"ש באריכות.

- שהברייתא דנה ולומדת את דרשות הפסוקים ובהמשך לזה באה הגמ' ב'אמר מר' לעיון בלימוד הפסוק "לא ימצא" בנוגע לקבלת פקדון מן הנכרי, ולכן מובאת הדעה ש'לאו כממון דמי' כמושכל ראשון וכפשט בדברי הגמ', ולדעה זו פשוט שלזה נצרך ה"לא ימצא" ללמדנו בזה.

ויומתק דברי הגמ' 'היינו דאיצטריך לא ימצא' היות והדיון הוא סביב הלימוד מהפסוק 'לא ימצא' של רבא. (דאביי אמר איפוך - כב'שפת אמת' שם)

ויומתק בזה שהסיפור דבני מחוזא והדיון בדברי רבא דווקא.

ולפי זה מובן ההכרח לומר כדברי ה'שפת אמת' ש'האמר מר' הזה בא כהמשך ישיר לדברי הברייתא - עיקר הדיון ודרשת הפסוקים.

אך לדעה ש'כממון דמי' נוצר הקושי המובא בגמ', ולזה בא גם התירוץ כמבואר שם.

פרק יז – חלק ראשון

[מתוך שני החלקים של פרק זה]

מוצאי עשרה בטבת.

שבירת הצום.

אחד התאריכים הייחודיים שבתומכי תמימים בסיס עיבל הנחילו לתמימים הוא התאריך הזה. עיצומם של שבעת ימי ההיקף' של חג הגאולה ה' טבת ו'שלושים יום' קודם יום הגדול והקדוש י-יא שבט.

זו הפעם היחידה בשנה שראש הישיבה, ר' יודל, מתוועד לבד. לגמרי. ללא המשפיע ר' זלמן, ללא המשפיע ר' זעליג, וגם בלי המדריך דובי. ההתוועדות מתקיימת מיד אחרי מעריב כחלק מ'שבירת הצום' ואז אין אנשי צוות נוספים בישיבה.

השנה חל צום עשרה בטבת ביום חמישי שאמור להיות חלק מ'שבת לפרסם' [כך קרויה 'שבת חופשה' בפי תלמידי תומכי תמימים 'עיבל' כ'קוד קיצור' מהשיחה 'לפרסם לאנשי ביתו' (הערת מערכת החייל: דבר מלכות ראה תנש"א)]. המדריך דובי המליץ לשחרר את הבחורים ביום חמישי מיד אחרי שחרית." שיישברו את הצום בבית". אך ר' יודל התעקש "'שלושים יום קודם החג' לדעת אדמו"ר הזקן זה כמעט 'דאורייתא' והיא תקנת משה רבינו, אז לא יתכן שלא תתקיים התוועדות הכנה". דובי המדריך נד בראשו ושתק כאומר "שראש הישיבה יסתדר לבד עם בחורים רעבים שרוצים כבר לנסוע הביתה".

למעשה גם הטבח הלך מוקדם כחלק מחוזה העבודה ללכת בשבת חופשה בבוקר יום חמישי, כך שבעצם האוכל היה במטבח והבחורים היו צריכים לחממו ולמלצר בעצמם, דבר שהגביר את תחושת המרמור.

אם ר' זעליג היה המתוועד, הוא היה עושה 'מטעמים חמוצים וחריפים כאשר אהבתי' רק מהצגת החלקיקים השפלים בנפש של כל אותם 'מתבכיינים כרוניים'. באחת ההתוועדויות העסיסיות כאשר קבוצת תמימים התבכיינו על האוכל בישיבה, נכנס בהם ר' זעליג

באומרו כי "גם בגונג'ל יש להקת חיות שכל חייהם הם מתבכיינות וקול בכייתם נשמע למרחוק, מי אתם חושבים שהם - הכבשים הנטרפים שבחבורה? לא! האריות? ממש לא. קהיליית הבכיינים הם דווקא ה"צבועים" שנוהגים לחטוף אוכל וטרף יותר מכולם!", אך עכשיו רק ר' יודל המופשט מחיזו דהאי בהמית, אמור להתמודד לבד מול בחורים שחלקם רוצים כבר להיות בבית, כאלה שהרגישו שנכפתה עליהם התוועדות ואף האוכל שיוגש לא יחומם כראוי ולא יוגש בנעימות.

בדרך כלל בשנים רגילות היו באים להתוועדות מיוחדת זו גם בוגרים, אך קור ושלג באזור עיבל מנע השנה מרבים להגיע, כך שבעצם המתוועדים היו רק תלמידי הישיבה, שהשנה היה מספרם קטן עקב הרישום הדליל.

הזאל היה כמעט ריק לקראת מעריב, שולחנות מפוזרים וספרים לא אסופים, פה ושם עדיין תפילין פתוחות, וכסאות עומדים זה לצד זה בשרשרת שעליהם ישנו כמה תמימים. גם המנקה משום מה דילג על יום הצום, כנראה תכנן לבוא ביום ראשון אחרי ה'חופש'.

"מצב שבור, אה לייבוש" אמר מולי דוידסון בנימת התיידדות ללייבוש קופרמן המתנשא. לייבוש שכאב אף הוא את המצב, חש בדיוק אותו דבר, אך בחר שלא להגיב. "עדיין מולי דוידסון ה'מקורב' של דביר נגבי הוא לא ב'ליגה' בכדי שאשוחח עמו בסלנג רחובי..."

אט אט החבריה הגיעו.

"יאללה מעריב זריז, אוכל והביתה. מי שרוצה להתוועד שיסתדר". היה זה יוסי זר שכמו תמיד תפס את הרמקול בלעג כעוס. הוא נכנס עם כל ה'חבורה' ביניהם מוישי אייזנבך וחיים בכר, "מוישי תפוס ת'עמוד ותחטיף כאן ערבית", המשיך יוסי בטון מעוצבן.

"אופהה, מי אתה חושב שאתה? דעות תגיד בחסידות בוקר אם אי פעם תהיה שם, עד אז שב בשקט ותעשה מה שאומרים לך".

היה זה מולי דוידסון שלא יכול היה להתאפק.

"היי היי, תראו מי שמדבר... הפושטק האמריקאי ששבע מכל התענוגות וכקינוח החליט לקבל גם צומי מדביר נגבי... אל תתנשא עלינו, שמענו עליך הכל מי היית ואיפה היית...".

מולי דוידסון עמד כבר להתנפל עליו, אך דביר נגבי נכנס בדיוק לזאל והוא בחר להתאפק.

הויכוח בין זר לדוידסון לא הוסיף לאווירה. הזאל כבר די התמלא. ריח ארוחת הבוקר-ערב כבר עלה באפם. מענדי משרקי ניסה להתחיל שירת 'יחי', אולם ההענות לא הייתה מרשימה.

אך כאשר ר' יודל נכנס למעריב משהו שם השתנה. פניו של ר' יודל נהרו. חיוורון הצום שעל פניו החיוורות בלאו הכי, השתלבו עם רוממות-מופשטת לא-ברורה.

והנה במקום לגשת למקומו, הוא כאילו בטבעיות ניגש לעמוד השליח-ציבור למעריב.

בידו החזיק ארגז של שישיית בנדיקטין...!

יענקי הניג התקרב במהירות להביט ולהאזין. רועי יצחקוב התרגש. ואפילו לייבוש התקרב לתחילת הזאל באלגנטיות.

מהרגע של המעין-הכרזה "והוא רחום" עד הקדיש בתרא - יענקי הניג עמד מרותק. כל הקוועטשים של כל ההקלטות של תפילת מעריב מפי הרבי מלך המשיח שליט"א. אותם

תנוחות, אותם תזוזות, התנודות המהירות ב'אחד' של קריאת שמע לארבע צדדים ומעלה ומטה. הגבהת הראש בסוף ה'עושה שלום' והנגיעה בגארטל, היריקה המלכותית-אצילית-נקיה ב'להבל ולריק' והשימוש במטפחת, שלא לדבר על הנעימה והתחינה המדויקת.

רק לייבוש לא התרגש.

הוא חיכה יותר ל'הכרזת ה'יחי" מפי ר' יודל. הוא נזכר כי בזמנו כשהיה בשיעור א', ראש הישיבה מסר אז סדרת שיעורים ב'גדר הכרזת 'יחי' לאחר התפילה על פי הלכה ומנהגי תפילה'. בין הדברים הוא ביאר כי הכרזת ה'יחי' אינה חלק מ'דיני ונוסח התפילה', אלא חלק מ'דיני ההכרזות לרבים בבית הכנסת'. ר' יודל אז הוסיף כי גם 'מנגינת' ה'יחי' צריכה להיות של 'הכרזה' ולא של 'תחינה' כבתפילה, כשהוא מציין לכך מראי מקומות מתורת הרבי מלך המשיח שליט"א

בנגלה [הערת מערכת החייל: אולי הכוונה למתבאר בלקו"ש חכ"ב ע' 118 הערה 36 ולקו"ש ח"כ ע' 458 והערה 16], ומוסיף בחצי חיוך "כמו נעימת ההכרזה של הרב הלפרין מהרצליה".

בשעתו ה'מוקצנים' הבינו כי "ראש הישיבה זלזל בהכרזת הקודש" והיו כאלה שאף פערו פיהם, אך רועי יצחקוב הסביר אז כי אדרבה "ראש הישיבה מתכוון כי הכרזת 'יחי' היא לא רק 'גדר תפילה', אלא מחובת הציבור שלא יהיה בית כנסת שאין בו הכרזה זו. בדרך כלל מימוש הכרזה זו נעשה על ידי ה'שליח ציבור', אולם אם שליח הציבור לא מכריז 'יחי', הרי שחובה על אחד הנוכחים גם אם אינו מהמתפללים להכריז על אחד הנוכחים גם אם אינו מהמתפללים להכריז כי זו הוראת נביא הדור". בשעתו הדבר עורר רעש, תמימים מסניף עיבל נהגו ללכת ב'שבתות לפרסם' לכל בתי הכנסת בסביבתם, לחכות לסיום התפילה

ולהכריז 'יחי' גם במקומות כאלו שלא
נוהגים בזה [הערת מערכת החייל:
לעת עתה]. באותה תקופה קיבל
ראש הישיבה טלפונים נזעמים
מגבאי בתי כנסת שזעמו על
מה ששמעו מהתמימים
שהדבר נעשה 'בהוראת
ראש הישיבה'... עכשיו
לייבוש חיכה לראות
כיצד ראש הישיבה מיישם
את דעתו בענין.

בסיום הקדיש בתרא הזאל השתתק, היתה איזו שהות קלה, ראש הישיבה זז מעט ממקום עמוד-התפילה, הסתובב

-סיבוב כלשהו לעבר המתפללים ובקול לא

לו הכריז את הכרזות ה'יחי' כמעט בצעקה...!

לייבוש נרגע... "יש 'מצב', אה?", לחש לייבוש למענדי משרקי ויענקי הניג, אך זה האחרון הביט מעט באכזבה "אתה קלטת שבאמצע התפילה יוסי זר וחבורתו לא הפסיקו לפטפט. זה לא נראה לך בזיון שכמעט עשרה בחורים מפטפטים במעריב? מה בכלל הם עושים כאן?... שילכו לצבא - שם הוא מקומם!". משרקי נדלק: "יענקי איך אתה מדבר, המשפיע ר' זלמן אומר תמיד כי אנו לא מבינים כלום ב'תמימים', הם כולם שייכים לרבי מלך המשיח שליט"א", אך יענקי הניג הגליציאני לא השתכנע. "שטויות, לא צריך כאן 'מבינות', הם כאן רק בגלל שהם רוצים לסיים מסלול ולהשתיק את המצפון מול ההורים, עזוב אני מכיר את ולהשתיק את המצפון מול ההורים, עזוב אני מכיר את יענקי הניג לרגע קלט מה שפלט וניסה לראות אם מישהו מעבר ללייבוש הקשיב. היה זה מולי דוידסון מישהו מעבר ללייבוש הקשיב. היה זה מולי דוידסון

שעבר והגיב מיד "פוילישער נשאר פוילישער, 'בזמן הרעבע', אה? הרבי חי וקיים, דער רעבע לעבט!" ותוך כדי דיבור הוא תפס בפיאותיו של יענקי וסלסלם בתנועת זלזול. יענקי הניג הביט בו בבוז ופלט "דע מאיז באת..."

לייבוש הביט ב'מצב' כשמענדי משרקי החל לסדר את השולחנות במהירות. הוא ניגש למשרקי והציע שלא יסדר את כל שולחנות הזאל להתוועדות "בכדי שלא יראה ריק, עדיף שיהיה צפוף אך שיראה מלא". משרקי לא הבין בדקויות, אך עשה כהצעת לייבוש.

אולם כשלייבוש נכנס לזאל אחרי נטילת ידיים, הוא קלט את הטעות. מרבית הבחורים הסתודדו אכן סביב השולחנות שסודרו להתוועדות, אך יוסי זר 'פתח שולחן' בצד עם החבר'ה כשהם בונים מגדלים של סלטים ופיתות חמות השמורים 'לחבר'ה בלבד'...

"צריך לחמם את מולי דוידסון שיפרק להם את השולחנות", הרהר לייבוש מחשבת-רוע. אך הוא לא היה מוכן לבקש זאת בעצמו והתיישב בפינת שולחן ההתוועדות כשהוא צופה על המתרחש.

בחורים מורעבים יושבים ואוכלים, בצד מתפתחת לה קהיליית יוסי זר שהביאה כבר את המזוודות לזאל ורק מצפה לסיים וללכת. אפילו דביר נגבי נראה מותש ומסוגר. וכאן מגיע להתוועד ראש הישיבה שנראה שאין לו דבר וחצי דבר עם כל הבלגן הפנים-ישיבתי הזה.

כשר' יודל התיישב בשולחן ההתוועדות ובידיו שני בקבוקי הבנדיקטין, לייבוש פיקפק במה שעומד לקרות. אולם דווקא יענקי הניג נראה נרגש. הוא ישב מול ר' יודל, לידו רועי יצחקוב ה'רושם' של השיעורים, מענדי משרקי, אלכס לנסקי, דביר נגבי, מולי דוידסון והשאר מסביב.

"לחיים חסידים, לחיים תמימים, לחיים חיילי המלך המשיח, חיילי בית דוד", ר' יודל מילא את כוסו, בירך שהכל ו'שבר את הצום' במחצית כוס בנדיקטין.

הנושא היה: "דעם טאטע'נס בריוו', כך הרעבע זאל גיזונט זיין קורא למכתב הזה בכמה התוועדוית ב"ד [הערת מערכת החייל ראה לדוגמא התוועדות כ"ד טבת תשל"ח בתחילתה]. המכתב של כבוד קדושת הגאון המקובל רבי לוי יצחק ש"ס, נפתח במילים 'בניי אהוביי מחמדיי' והוא היסוד של כל הדור השביעי וקבלת הנשיאות של בנו משיח היחיד שבדור". כך באיטיות רישמית, כמונה מעות, החל ר' יודל את משפטי הפתיחה להתוועדות השנתית.

ר' יודל התבונן לרגע סביבו, מזג כוס בנדיקטין וביקש שיחלקו בין הבחורים. "יענקב-יצחק זאגט לחיים".

יענקי הניג הסמיק מחצי-התרגשות, והתלהב ממילות הפתיחה המרוממות "להתוועד על מכתב של ר' לויק זה גאוני"! אך לייבוש שתק והרהר "אין ברירה חייבים כאן את ר' זעליג. אפילו לחצי שעה. זה לא ילך. תוך חצי שעה ההתוועדות מתקפלת, מה פתאום עכשיו 'קבלה'? במוצאי צום בעיצומה של 'שבת חופשה'..."?

"המכתב מכ"ד טבת תרצ"ב, לפני למעלה משמונים שנה נשלח לרבי מלך המשיח שליט"א לברלין והוא מגלה לנו מדוע התאריכים של דור השביעי שייכים דווקא לחודש טבת. הרי התחלת קבלת הנשיאות בתשי"א היתה כבר ב'מוצאי עשרה בטבת' תשי"א, שהוא כדברי אדה"ז התחלת היום-טוב לכמה דינים, כמו לבדיקת וביעור חמץ ולאחר שלושים ושש שנים - בה' טבת תשמ"ז היה 'שלימות הנשיאות' של המלך, כאשר 'אויביו עפר ילחכו'". ר' יודל השתתק לרגע, מזג שנית לכוסו בנדיקטין והוסיף ברעד "'אויבי איש אנשי ביתו'... בספר 'ימי בראשית' מסופר כי בכ"ד טבת תשי"א היתה הפעם הראשונה שהרעבע הסכים לקבל פ"נ... הרי זה קשור לשביעי לראשון. וזה תוכן כל המכתב כאן להסביר מה הייחודיות של טבת, דווקא חודש חשוך, דווקא קריר כאשר 'שמש הויה' לא בגילוי, דווקא אז 'הגוף נהנה מהגוף', דווקא במצב כזה הרי כל אחד מאנשי הדור יכול 'לקבל עליו' את מלכותו. זו הרי הסוגיה שאנו אוחזים בה עכשיו בפסחים בהשגחה פרטית בדף ה-ו' "קיבל עליו אחריות". הסוגיה מרמזת לנו שההכנה לחג החירות האמיתית מהיצה"ר, היא ל'קבל עלינו' אחריות של דור השביעי, 'לקבל עלינו' את עול מלכותו. הסוגיה לפי הראשונים עוסקת גם במי שאופן קבלת האחריות היא רק של 'שומר חינם', גם הוא יכול 'לקבל עליו' שהרעבע יהיה 'לך', זה הרי שיטת רש"י, שעצם ה'קיבל עליו' זה לעצמו יוצר את השייכות עם הדבר, ודווקא בחודש רחוק, ע"ד המשך הסוגיה 'היוצא לדרך בודק'".

"כבוד ראש הישיבה אולי התבלבל", נשמע קול. בבת אחת כולם הסיטו ראשם לעבר הדובר. "הזמן של שיעור כללי' זה ביום חמישי בצהריים ולא ביום חמישי בלילה כשיש שבת חופשה. תיכף אין אוטובוסים, צריך לנסוע כבר. אפשר לדבר אחרי ברכת המזון".

בבת אחת הדם עלה ליענקי הניג לראש, לייבוש התכרבל בתוך עצמו בזעם עצום, ומולי דוידסון כבר נעמד.

"תתבייש.... תתבייש יוסי זר... זה... אה... חצוף מחוצף... שייגעץ... כלומניק... לך לצבא פרחח..." היתה זו הפעם הראשונה שיענקי הניג הגליציאני האירופאי התפרץ על יוסי זר ברבים באמצע התוועדות. הוא פשוט כבר לא שלט בעצמו. אך יוסי זר לא נבהל. הוא היה מגובה בחבורתו. והגיב בלעג לקול ציחקוקם של מוישי

אייזנבך וחיים בכר - "אולי לפולישער'ס צדיקים עם פיאות ארוכות אין מה לעשות בבית בשבתות חופשה, אבל לנו מחכות הפתעות".

אי שם בתוך-תוכיותו של לייבוש הוא שבע-נחת "הנה אני צפיתי את זה, אסור למשוך את החבל יותר מדאי, רק ר' זעליג יכול לטפל בחבורה הזו..."

אך פניו של ר' יודל היו שלוות כאילו כלום לא מתרחש סביבו.

"הנקודה שה'טאטע' מסביר במכתב הוא שאסתר נלקחה לבית אחשוורוש דווקא בחודש טבת. זה הרי ענין פלאי ביותר. הפעם היחידה בתנ"ך שמוזכר שם החודש העשירי הוא כאן במגילת אסתר, הרי אסתר זה ספירת המלכות והיא יורדת למטה מטה לבית אחשורוש... זה ממש הדור שלנו, ומשם מרדכי היהודי מקבל את הנשיאות בחודש זה ומרומם את כל אנשי הדור 'מרדכי בדורו כמשה בדורו. הרי יש כאן במכתב ענין נפלא, נפלא במאד, אשר בשם החודש מרומז

כל הענין. 'ט' ו'בת' - התשעה קולות של המלכת המלך בראש השנה מתגלים דווקא ב'בת' שזה ספירת המלכות, זה הרי ממש כמו בדור השביעי

זה הרי ממש כמו בדור השביע כאשר הראש השנה של י"א שבט ירד עד למלכות בה' טבת תשמ"ז".

לייבוש הביט בפני הנוכחים,

כל אחד היה עסוק במשהו

אחר. אפילו אלכס לנסקי אמר

רמב"ם, לחשושים עדינים בכל

מקום. "רבע שעה זה מסתיים",

התייאש לייבוש וכבר חשב להתקשר

לברר על זמני אוטובוסים.

"שיעור כללי בקבלה", פלט שוב יוסי זר בחוצפה.

מולי דוידסון כבר לא התאפק, הוא ניגש בחמת זעם לשולחן של יוסי זר, וכמעט החטיף לו... אך השלישיה סביב יוסי עצרה בעדו כשהם מקללים זה את זה...

"בושה... בושה..." הצטנף רועי יצחקוב. "ביזוי הישיבה...". רחש של אנרכיה פנימית החל ללהט באוויר הזאל, מעין מלחמת קיום בין אין ליש, בין קודש לכלום.

"יוסף יצחק בן אסתר תאמר 'לחיים'..." נשמע קולו של ר' יודל כשהרים את כוסו.

העיינים נישאו לצדדים. "מי זה 'יוסף יצחק בן אסתר'"? לחש יענקי הניג לרועי. וכמוהו בדיוק הגיב בסקרנות לייבוש.

"הרב, לא הביאו לי משקה, אני לא מהמיוחסים".

שוב פעם יוסי זר! זה יוסף יצחק בן אסתר?...

ר' יודל נעמד עם הבקבוק, צעד לעבר ה'טיש' של מושפעי יוסף יצחק בן אסתר, מזג לו חצי כוס בנדיקטין וביקש ממנו לחלק לחבריו באומרו "יוסף יצחק בוא ושב עמנו... מדברים הרי על אסתר..."...

ר' יודל חזר למקומו, מילא שוב את כוסו, הביט במענדי משרקי ואמר "מענדל, נמצאים הרי כבר בערב שבת, תתחיל את ה'א-ל אדון' בניגון של ר' זלמן זלטופולסקי, דעם רבינ'ס מהר"ש א חסיד..."

לייבוש התעורר. "א-ל אדון במנגינת ר' זלמן זלטופולסקי'? כבר הרבה זמן הראש ישיבה לא ניגן זאת".

הזאל רחש כבר דיבורים של ממש כשמענדי משרקי ניסה להתחיל את הניגון וללא הצלחה, אלא שאז ר' יודל החל לנגנו בקול.

"א-ל אדון על כל המעשים, ברוך ומבורך בפי בפי בפי כל הנשמה...".

כשראש הישיבה הגיע לפיסקה 'המתגאה על חיות הקודש' כבר רוב הזאל ניגן עמו.

לייבוש הביט על יענקי הניג בהרהרו "יש מצב... צריך לעלות על הגל ולהמשיכו..." הוא הגביה את קולו כדי לתרום ל'מצב'... עיניו של ר' יודל היו עצומות, משרקי היה בענני דביקות ויענקי הניג התנדנד בהתלהבות.

אך הנה הגיע הקטע שבו ניגונו של ר' זלמן עולה בבת אחת. בדיוק אז ראש הישיבה אחז במילים 'חסד ורחמים מלא כבודו'...

ר' יודל השתתק. נשך את שפתיו וחזר שוב עם המנגינה על המילים 'חסד ורחמים מלא כבודו'...

קולו נשבר משום מה, והוא עצר לרגע. אך... לפתע דמעות פרצו מעיניו... ושוב חזר עם אותה התנועה את המילים 'חסד ורחמים מלא כבודו'... זו כבר לא היתה בכיה. ראש הישיבה החל להתייפח ללא מעצורים כשהוא זועק 'חסד ורחמים מלא כבודו'...

הזאל השתתק במין תדהמה לא ברורה. סוג של אי נעימות מפני כבודו של ר' יודל המתייפח בפתאומיות אפפה את כולם. רועי יצחקוב ישב בפה פעור ובמבע מבולבל, יענקי הניג העיף מבט לעבר יוסי זר ונדהם. עיניו של יוסי זלגו דמעות!

רק אחד הביט במין חצי-קרירות.

לייבוש קופרמן.

"הוא בוכה בגלל... בגלל ממקה שלו - - - בשיכון סיפרו שאת שילוב הניגון של ר' זלמן לא-ל אדון הלחין ממקה בנו בשבת האחרונה לחיים חיותו... אמא של ממקה סיפרה זאת בעצמה בבכי רב לאמא של לייבוש בשבעה... ראש הישיבה בוודאי נזכר בתאונה הנוראית של ממקה שלו לכן הוא בוכה... חסד ורחמים מלא כבודו... חסד ורחמים...

לרגע לייבוש הביט סביבו והבחין כי חצי ישיבה עם כמעט דמעות בעיניים ממשיכה לנגן בערגה עם ראש הישיבה ורק הוא... רק הוא חיצון כזה... גס רוח... "אני סתם חושב כמו פסיכולוג, כמו עיתוני... פסיכולוגיה זה שקר! יהודי הוא מעל הטבע ור' יודל הוא בוודאי מעל הטבע... כך אבא אומר"!

שתיקה של תמיהה מילאה את חלל הזאל כשהסתיים הניגון. ור' יודל חזר לדבר.

"יוסף יצחק בן אסתר, זה ניגון של געגועים... הוא חובר על שפת הים מתוך געגועים..."

לרגע היה נדמה בקולו הסדוק שהוא עומד להתפרץ שוב בבכי, אך הוא תיקן את עצמו מיד: "זהו ניגון של התקשרות לרבי מהר"ש, בעל ה'לכתחילה אריבער', הרי שזה שייך אלינו. ר' אברהם מאיור נהג לומר כי הרבי שליט"א הוא הרבי מהר"ש בעצמו" - - -

ר' יודל חזר ומזג לעצמו כוס מלאה, נטל חלק מהכוס והגיש שוב ליוסי זר "זה עכשיו כבר 'רביעית', תשתה זאת בבת אחת ממש ואל תעבור על ה'תקנה' של הרעבע".

ר' יודל תפס את ידו של יוסי זר הושיבו לידו ופנה אליו:

"אתה יודע מי היה ר' זלמן זלטופולסקי? הרעבע הרי סיפר עליו כי הוא התחנן לראות את הרבי מהר"ש לאחר ההסתלקות והוא זכה לראותו! כן הוא ראה את הרבי מהר"ש לאחר ההסתלקות! ושם הרעבע אומר במפורש שענין זה שייך לכל אחד! [הערת מערכת החייל: כנראה הכוונה לשיחת שמח"ת תשט"ו] ובטח בדורנו שאין הסתלקות כלל. אין 'הפסק' רק 'המשך'. ר' זלמן גם הוא ירד לבית אחשורוש... הוא לא זכה שבנו הלל יהיה חסיד כמותו... בכלל לא... אך גם הלל זה היה 'דעם רבינ'ס', כשהרבי ריי"צ היה צריך משהו שהרבי ריי"צ כתב לו על חובת העשיה עבר החסידות שהרבי ריי"צ כתב לו על חובת העשיה עבר החסידות והחובה לעושת לרבי חסידים! המכתבים האלה הם חלק מההכנה ליו"ד שבט! [הערת מערכת החייל ראה אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ב ע' רס. ח"ג ע' תעז

"החובה והיכולת לעשות בעד החסידות" שנכתב עבורם].

גם כיום יש חסידים כמו ר' זלמן ויש חסידים כמו בנו הלל... אך כולם צריכים לדעת שצריך להיות 'של הרבי'... גם ר' זלמן לגמרי 'של הרבי' בגעגועים שלו, אך בנו הלל היה חסיד של 'עצם'... עצם בלי גילוי... ר' זלמן זה הדור הקודם, ובנו הלל זה אנחנו... כשהרעבע מבקש משהו כולם מתייצבים לא משנה איפה אנחנו...".

ר' יודל הפסיק לרגע, הביט ביוסי זר, מזג לו כוס נוספת ואמר "תעשה אותי שליח שלך להגיד לחיים פעם נוספת... גם הכהנים אכלו את הקרבנות בתורת 'שליחות' של הישראל. זה לא נקרא שליחות במצווה שבגופו... זה לפי התוספות רי"ד..."...

ר' יודל שתה את כוס הבנדיקטין, הביט ברועי יצחקוב ושאל "רועי אתה כותב רק שיעורים? אם אתה כותב רק שיעורים, אתה ר' זלמן זלטופולסקי, תכתוב גם את מה שהמשקה מדבר, זה עצם...".

מרגע זה ואילך המשקה החל להשפיע על ר' יודל והוא החל לדבר בקודים וקישורים מוזרים בין המכתב של ר' לוי יצחק לבנו הרבי מלך המשיח שליט"א, למכתבי הרבי ריי"צ לבנו של ר' זלמן זלטופולסקי..." שני המכתבים שייכים להתקשרות ודור השביעי..." הרבי מלך המשיח שליט"א מעלה ומרומם נשמות כמו הלל זלטופולסקי. דווקא כאלה שנמצאים בבית אחשוורוש ודווקא בטבת ודוקא למטה וכשאותם נשמות שעומדים בנסיון ומקבלים את המלכות, הם ממלאים את תכלית הבריאה של החושך. "הנה ר' לויק היה גר ביקטרינוסלב וכך גם ר' זלמן זלטופולסקי, הנה בנו של ר' זלמן - הלל נסע לפאריז והנה הרבי מלך המשיח שליט"א נסע לשם להעלותו ולקרבו...".

בכל אותה עת, ר' יודל לפת בזרועו את צווארו של יוסי זר בכוח עצום ולא פסק לצעוק לו "יוסף יצחק בן אסתר המלכה שהגיעה בחודש טבת לבית אחשורוש והיא הצילה את עם ישראל. אתה... אתה תהיה שליח... תציל את עם ישראל. תקבל את המלכות תקבל אחריות!...". פניו של יוסי זר היו חיוורות ועיניו הושפלו לסירוגין למטה.

"הרב... אתה טועה בי, אני... אני אין לי תקנה... אני לא מבין מה הרב אומר... אני... אני סתם כלום... אני לא הלל... אני באמת צריך ללכת לצבא כמו שיענקי אומר, גם אמא שלי... אני לא מדבר איתה... היא כועסת שאני הולך בדרך של האחים הגדולים..."

ר' יודל נדלק. והוא החל כמעט לצרוח:

"יענקי אומר'? מי זה יענקי?... יענקב יצחק? הוא

בכלל לא שייך. הוא דעת רש"י בייחד לו בית... הכל אצלו זה לפי הבית, הוא לא 'קיבל עליו אחריות' הוא מתגאה בבית שלו... 'ייחד לו בית' לא יכול להיות מקושר, רק מי ש'קיבל עליו אחריות'! זה מפורש ברש"י בדף השישי!...".

ר' יודל הביט לעבר לייבוש, הצביע עליו ואמר "גם אתה מאותם 'ייחד לו בית'ניקעס' שאינם מקבלים פני משיח!" לרגע הוא פנה לעברו של רועי וצעק: "ה' רועי לא אחסר! רועי, תרשום, תרשום הנה אני נותן לך במתנה את הווארט אין נגלה הזה: "עדיף להיות 'נכרי שנכנס לחצר וחמצו בידו' מאשר 'ייחד לו בית'! כך המאירי אומר! 'ייחד לו בית' זה ריחוק ערך מ'לך' הרבה יותר 'מחמצו בידו'! עדיף להיות הלל ויוסף יצחק בן אסתר שאולי חמצם בידם, אך הם יעשו תשובה, מאשר לייבוש ויענקי שלא קיבלו עליהם אחריות ורק 'ייחדו לו בית'!"

עליהם אחריות ורק 'ייחדו לו בית'!" ר' יודל נעמד מתנדנד, תפס את

> יוסי זר וזעק ״יוסף יצחק זרוק את החמץ מידך!

> > מיד! כדי שהעצם יחדור לגילויים, תקבל עכשיו פני משיח! תקבל את

מלכותו!"

יענקי הביט לעבר רועי יצחקוב המבולבל

וללא רשותו של ראש הישיבה הוא פתח את בקבוק

הבנדיקטין הרביעי, מזג לרועי ואמר

"רועי... רועי שנזכה להבין את העצם של ר' יודל... כל המחברות שלך זה הגילויים של ר' יודל... עכשיו זה עצם. נגלה מסוג של עצם... לומר ש'חמצו בידו' זה קרוב יותר ל'לך' מ'ייחד לו בית'? אתה מבין?".

יענקי לגם חצי כוס מהבנדיקטין, התרומם על השולחן, הביט בפני ר' יודל וגמגם "אני... רוצה לקבל עלי... למה רק יוסף יצחק בן אסתר יכול... למה נגרע..."...

אך ר' יודל כבר לא היה כאן. "תנגנו את הניגון של ר' הלל... ההלל של הגילויים". מענדי משרקי החל את הניגון של ר' הלל פאריטשער.

בבת אחת הזאל כמו התמלא באווירה אלוקית-נשמתית. דומה היה כי אדי הבנדיקטין התערבבו בדמעותיו של ר' יודל ויוסי זר עם לחות הקור העצום שבחוץ.

רק שנים לא נסחפו באווירה.

דוידי סגל ו... לייבוש קופרמן!

התמונה הנדירה שיוסי זר תפוס בזרועו של ר' יודל כששניהם בדביקות לא ברורה, הגבירה משום מה אצל לייבוש פתיל רדום של חלקיק התנגדות אי-שם בתוך תוכיות השכלית המתבהמת.

"למה?... למה אני כל כך רחוק... למה... הנה השיטה של ר' יודל יכולה כן לשנות אנשים, כזה 'ציור' של יוסי זר..." הרהר לייבוש לרגע, אך מיד התפכח "שטויות! זה חיצוני בלבד, זה רק מהצומי, מחר יוסי זר נוסע הביתה ושוכח הכל... רק ר' זעליג יכול לשנות אנשים בפנימיות... בלי הצגות כאלה..." לייבוש התיישב ליד אחד השולחנות והחל להשלים את השיעורים היומיים.

בסמיכות מקום ישב דוידי וחש בודד. "התוועדות בדור השביעי זה החלטות טובות לצאת להדגלות והדבקות. התוועדות של רגשות זה רק דמיונות, הם לא שייכות לדור השביעי..." הרהר דוידי בתיסכול

חסידי כשהוא עולה לפנימיה לישון.

השעון כבר הראה על חצות ליל. הזאל החל להתרוקן. מזמן כבר אין תחבורה ציבורית. בפינת הזאל שוכב ר' יודל על כמה כסאות כשהוא

מענדי משרקי ניסה לסייע לו ללכת הביתה, אך הוא סירב.

מסוחרר.

"שלושים יום... שלושים יום קודם... כבר שייך ביעור חמץ שלושים יום קודם פסח... האלטער רבי בדק כל הלילה את החמץ... איך אפשר לישון... זה דף ו'... זה שלושים יום קודם יו"ד שבט..."...

נגלה, קבלה, חסידות, התקשרות, געגועים הכל בבלילה אחת...

באחת הפינות ישובים אלכס לנסקי ודביר נגבי ומשוחחים על ההתוועדות. "היתה לי דודה שגרה בתל אביב ברחוב 'הלל זלטופולסקי', בחופשות היינו נוסעים אליה. לא ידעתי שזה ניצוץ עצום..." סיפר דביר לאלכס, "צריך מחר על הבוקר לנסוע לתל אביב ולשכנע את דיירי הרחוב לתלות דגלי משיח במרפסות... זו ההחלטה המעשית שלושים יום קודם יום קבלת המלכות..."

יום שישי.

11 וחצי בבוקר.

לייבוש קופרמן פקח עיניים, הביט בשעון וצרח:

"מה??? אווו"... תיכף אין אוטובוסים למרכז...".

...םיידי שיה נטל הוא נטל

"מה קרה כאן?...". התבלבל לייבוש. דומה כי כמעט אף פעם זה לא קרה לו... אתמול הוא ישב עם יענקי הניג ונייעס על ההתוועדות עד לפנות בוקר ממש. הוא נזכר כי יענקי העיר אותו לזמן קריאת-שמע, הוא קם, אך אחר כך נכנס לרגע למיטה.

!ו וחצי!

הפנימיה ריקה. האוטובוס האחרון לאזור המרכז יוצא ב-12. הוא הסתובב מבוהל בין החדרים וקלט כי רק שנים נוספים נותרו ביחד עמו ברחבי הפנימיה.

דוידי סגל ו...

- - - יוסי זר

"לעזוב אותם ולעוף לאוטובוס?... להעירם?" לייבוש קופרמן יעיר את יוסי זר ודוידי סגל...?

בישיבה מסתובבות בדיחות רבות שהמקיצים מספרים על השינה של דוידי סגל "גם אם תודיע לו בצעקות שהישיבה מוקפת במחבלים עם חומרי נפץ הוא לא יקום!..."...

היה מקרה בחורף הקודם שהפנימיה כולה התמלאה במים כמעט עשרה סנטימטר. כולם נטשו את הפנימיה ורק דוידי נשאר לישון במשך יום שלם...

עכשיו לייבוש עומד ליד מיטתו... "בעצם איך מעירים בחור?..." הוא מעולם לא חשב אפילו להיות מהמקיצים. הוא התכופף לאזנו של דוידי וניסה לקרוא לו. הוא שם לב כי אף פעם הוא לא הגה את המילה 'דוידי' בפניה ישירה אל דוידי סגל... זה היה נראה לו מוזר, אך הוא התגבר על עצמו "דוידי סגל תקום מהר... אנו מאחרים אוטובוס אחרון".

דוידי לא זז...

לייבוש עבר לפרוייקט הבא - יוסי זר. לחדרו של יוסי הוא לא חשב אפילו להכנס אי פעם. דובי המדריך קורא לחדר של יוסי זר ומוישי אייזנבך - "אדרין בתר אדרין"... במין חרדה הוא פתח את הדלת. חדר נקי ומצוחצח, כלי מטבח, גיטרה, טוסטר, מצנם, קומקום חשמלי וסטיקר ענק על הקיר "מי שמאמין - שיאמין"...

"גועל נפש"... הרהר לייבוש בבוז.

הוא לא הצליח להוציא את המילים "יוסי זר" וצעק ברוגזה כשהוא עומד בפתח הדלת "זר תקום מיד אנו מאחרים אוטובוס אחרון".

.11:45 השעה היתה

"אין מצב שנספיק את האוטובוס. לפחות שלא נפספס טרמפים לאריאל ומשם נראה הלאה".

לייבוש החליט ללכת קודם למקוה ביישוב ולחזור מיד ולראות מה המצב.

כשהוא חזר השעה היתה כבר 12:15. יוסי זר כבר היה למטה. רק דוידי נשאר לישון.

זה היה לו מוזר לשוחח כך עם יוסי אחרי ההתוועדות של אתמול. אז הם דיברו בקודים.

"הוא?", "ההוא?", "אז מה עם ההוא?", "ההוא?

עד מוצ"ש"..., "זה לא מסוכן?", "ההוא? לא מסוכן לו כלום הוא הסתדר עם הניאו נאצים בברלין שיסתדר כאן עם

הפלסטינים..."..., "ננסה פעם אחרונה"...

אבל דוידי הפתיע אותם כשירד למטה ופניו מנומנמות. בשיא הרוגע הוא אמר "אוחחח ישנתי טוב. נלך למקוה... ונשתה קפה"...

.13:15 השעה

שלשה תמימים עומדים בשולי עיבל לעצור טרמפ לאיזה כיוון שרק יהיה שיקדם אותם למרכז... רכב גדול עוצר לידם. נהג חביב עם כיפה מציץ מהחלון "עד איפה?... אני לאריאל"...

דוידי סגל ישב מצונף ונמנם, לייבוש ציפה שהוא יפתח שיחה עם הנהג על משיח, אך הוא שתק...

רק לפני שהם ירדו הגיש דוידי לנהג סטיקר "מתנה מחב"ד"... הנהג חייך.

עכשיו מאריאל צריך לראות איך מגיעים למרכז.

כמעט שעה הם עמדו וכל הנוסעים היו לכיוון ירושלים כלכד.

הם ניסו לחשוב אולי לחזור לעיבל ולהתארח אצל ראש הישיבה, אך משהו עצר בעדם.

עוד שעה הדלקת נרות. כאן בצומת באריאל הם לא מכירים איש. "יש יישוב מרחק חצי שעה מכאן, אולי ניסע ליישוב, גר שם מקורב של הרב שרוליק הילמן, נתקשר לשרוליק שידבר איתו שאנו מגיעים". דוידי

התלהב.

שבת במוצב צבאי ביו"ש.

אחרי רבע שעה עצר להם טרמפ שאמר שהוא פונה שמאלה עשר דקות הליכה לפני היישוב "קדימה תעלו ותגיעו לשבת. זה לא מסוכז שם".

הם עלו. ירדו בצומת והחלו ללכת לפי הדרכת הנהג.
עשר הדקות עברו מזמן והפכו ללמעלה מעשרים
דקות. אך במקום לראות כניסה ליישוב הם נתקלו
בבטונדות וגדר תיל עם מגדל פיקוח. "הגענו לבסיס
צה"ל". שלשה חיילים פסעו לעברם "היי, לאיפה
אתם..."? לייבוש החל להסביר ברעדה כי הם צריכים
להגיע תוך רבע שעה ליישוב הסמוך. אך החייל הסביר
להם שהם כנראה ירדו צומת אחת לפני והיישוב הוא
במרחק עשרים דקות נסיעה מכאן, אך אין להם כרגע
רכב פנוי, רק בעוד רבע שעה יוכלו להסיע אותם לשם.

שבת...

אחד החיילים יצא לקראתם בחצי לבוש כשהוא שותה קולה. "חבדניקי"ם?... יאללה אתם איתנו בשבת. יש כאן אוכל כשר... בואו תדברו על המשיח... אין ברירה, אלוקים תקע אותכם כאן... נעים מאד אני שניאור"

- - -

לייבוש קופרמן, דוידי סגל ויוסי זר ו... שניאור.

לייבוש ביקש להטעין את הטלפון, הוא התקשר ואבא הרים "סוף סוף התחיילת לייבוש... איי איי כמה חיכיתי לזה שתתקע פעם ביו"ש... לייבוש... אתה עם חייל המלך...? תן לי את דביר רגע".

לייבוש זעם. "תגיד אתה אוהב להתעלל בי. מה עשיתי לד... אה?... תן לי את אמא...אני לא דביר... אבא אתה שומע!... אני לא דביר נגבי ואני לא יהיה אף פעם דביר! תזכור זאת אני לייבוש קופרמן! - - -

לייבוש... אתה שומע?! רק דבר אחד אל תשכח, לנגן בשבת את הא-ל אדון עם הניגון של ר' זלמן זלטופולסקי.

המשר יבוא...

ע**תיד משיחנו** / אליהו הנביא (ג)

הת' מענדי וייס

נאמר במלכים (ב,ב פסוקים א,יא) "ויהי בהעלות ה' את אליהו בסערה השמים וילך אליהו ואלישע מן הגלגל..." "ויהי המה הולכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרידו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים".

הצמח צדק (בספר הליקוטים ערך 'אליהו') מבאר, שענין עליית אליהו בסערה לשמים, קשורה לענין הגאולה האמיתית והשלימה. ויובן זה בהקדים שאליהו בגימטריא ב"ן - ענין התחתון (המקבל), וענין מ"ה הוא עליון, ואליהו פועל בב"ן להעלות מ"ן (מיין נוקבין) שענינו הוא לברר ולזכך את הגשמי ועי"ז מתעלה שם ב"ן למעלה משם מ"ה במדרגת שם ס"ג, כמו שנאמר שלעתיד לבא "נקבה תסובב גבר", שענין נקבה הוא תחתון (מקבל) יתעלה יותר מגבר (משפיע).

וממשיך הצמח צדק שהענין נמשל לכח הראיה שבשחור שבעין, בו יש חושך, דווקא שם יש את ענין הבירור והזיכוך. וממשיך שמזה מובן שאליהו שהוא שם ב"ן, אינו ח"ו במעמד ומצב של הב"ן

כפי שהוא תחתון אלא כפי שיתעלה לעתיד לבא, שאליהו הוא בתכלית הביטול וזיכך את גופו עד שהפך לרוחני ולכן עלה בסערה השמימה עם הגוף עצמו, שלא כמו משה רבינו שענינו הוא שם מ"ה שהוא עליון, שאף על פי שהאיר אלוקות אצל משה יותר מאליהו עד שהגוף התבטל לגמרי, מ"מ אצל משה הגוף עצמו לא נהפך לאלוקות אלא רק התבטל ואצל אליהו הגוף עצמו נהפך לאלוקות, כיון שאצל אליהו היה זיכוך התחתון לאחר שהיה בעיבור (טרם לידתו) במשך י"ב חודש, ומשה היה רק ו' חודש שלא נפעל אצלו כ"כ עם הגוף שלכן גוף משה נקבר פה למטה בעוה"ז.

לאחר ביאור ענינו של אליהו - העלאת הגוף הגשמי (ענין ב"ן), מובן ענין שליחות אליהו לפני בוא יום ה' הגדול והנורא, שזהו זמן תחיית המתים, גמר שלימות שם ב"ן שהזדכך לגמרי ועי"ז נשלל ענין המיתה בגוף, שנזדכך לגמרי ומתעלה שם ב"ן לשם ס"ג שלמעלה משם מ"ה, שזה ענין שלעתיד לבא עין בעין יראו שזה הראיה שבשחור שבעין שדווקא

בשחור יש את ענין ראיית אלוקות שיתברר ויזדכך.
ועי"ז מובן הקשר דעליית אליהו בסערה השמימה
לשליחותו בגאולה האמיתית והשלימה, שאליהו
עלה בסערה השמימה מאחר שפעל בב"ן להעלותו
ולזככו בשלימות עד שהגוף הגשמי נעשה רוחני,
וענין תחיית המתים גבוה יותר מג"ע, ששם זה
רק נשמות בלי גופים ובתחיית המתים זה דווקא
בגופים שהכח לזה חייב להיות ממקום גבוה מאד מבחי' כתר שלמעלה מחכמה, ואליהו הנביא שלא
מת הוא זה שצריך לבשר מעין בחינה זו בתחיית
המתים, שאומר שם הצמח צדק "השליח צריך
המתים, שאומר שם הצמח צדק "השליח צריך

ואומר הצמח צדק דבר נפלא, שמה שהיה עד עכשיו עם אליהו העלאת שם ב"ן - בירור וזיכוך התחתון, זה ענין אתערותא דלתתא שהגוף הגשמי מתעלה

ראיית אלוקות שיתברר ויזדכך.

דעליית אליהו בסערה השמימה
המתים, יהיה באופן של אתערותא דלעילא, עד שהגוף הגשמי יתברר ויזדכך באופן כזה שהוא עדיין נשאר גשמי שזה אופן יותר נעלה.

עדיין נשאר גשמי שזה אופן יותר נעלה.

עדיין נשאר גשמי שזה אופן יותר נעלה.

והחידוש של דורנו - ימות המשיח - הוא, שהרבי שליט"א מלך המשיח כבר פסק והודיע שאליהו הנביא כבר הכריז והודיע את בשורת הגאולה (ראה שיחת ז' תשרי ה'תנש"א). וכל מה שנותר - הוא הפעולה הקטנה שלנו, להבאת ההתגלות המלאה והמושלמת של הרבי שליט"א מלך המשיח לעיני כל בשר, תיכף ומיד ממש.

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אוצרך העוב / תגובות והערות

'מחשבה 'ותורת אוכל'

במדור 'אוצרות' חלק ו' (והערה 5), וחלק ז' הובאו מקורות לכוח המחשבה הפועל להוציא הדבר מ'תורת אוכל'. לפלא שלא צויין ללשון שולחן ערוך הרב מקור מפורש לכד, בסימן תמב סעיפים לב-לג:

לב. חמץ שנתעפש ונפסל מאכילת כלב או ששרפו באש קודם זמן הביעור ונחרך עד שאינו ראוי לכלב אע"פ שמותר לקיימו בפסח אסור לאכלו בפסח ואף על פי שאינו נחשב לאוכל כלל מכל מקום כיון שהוא רוצה לאוכלו הרי הוא מחשיבו לאכילה והרי הוא נחשב לו מדברי סופרים כאוכל גמור על ידי מחשבתו שהוא מחשב לאכול ממנו:

[ומקור הדברים מתרומת הדשן סימן קכט וז"ל: שאלה: דיו שהוא מבושל בשכר שעורים, ובסממני הדיו כגון טחינת עפצים ויטראו"ל שאנו קורין גליצ"ן שטיי"ן, שרי לכתוב בו בפסח או לאו?

תשובה: יראה דשרי לכתוב בו, וראיה מהא דגרסינן פ' כל שעה וכדרבא. דאמר רבא, חרכו קודם זמנו מותר בהנאה לאחר זמנו, וכתב אשירי והוא שנפ־ סל מלאכול לכלב, כגון פת שעיפשה. ויש שרוצים לומר דאפילו באכילה שרי דעפרא בעלמא הוא, ולא מסתברא; אף על גב דבטלה דעת האוכלו אצל כל

אדם, מ"מ כיון דאיהו קאכיל ליה אסור].

לג במה דברים אמורים כשהוא מתכוין לאכלו אבל אם הוא מתכוין לאכול מאכל אחר אף על פי שנת־ערב בתוכו חמץ זה שנפסל מאכילת כלב קודם זמן הביעור אם יש במאכל זה רוב כנגד חמץ זה מותר לאכלו ואינו חושש לחמץ זה שבתוכו כיון שאין מתכוין כדי לאכלו שהרי לא עירבו בתוכו בכוונה אלא מאליו נפל שמה או שנתערב שם בשוגג הרי לא נחשב לו חמץ זה כאוכל גמור והרי זה כאוכל עפר שהרי אין עליו תורת אוכל כלל אלא על ידי מחשבתו שמחשב עליו לאכילה.

אברהם לנדאו, ביתר עילית

מענה:

ת"ח על ההערה. אולם מדברי רבינו הזקן כאן יכו־ לים אנו ללמוד רק שעל ידי מחשבת האדם ניתן לשנות דבר שאינו ראוי לאכילה לדבר שאדם זה אוכל, אולם מנלן לומר להיפך ולשלול דבר הראוי לאכילה לכל אדם, כדבר שאינו ראוי לאכילה לאדם זה, ועל כך הקשה הרמב"ן וכו' כמו שנתבאר בג־ ליונות הנ"ל. וזה פשוט. אולם אה"נ דלשון אדה"ז בסעיפים אלו על כוח מחשבת האדם, זה כשלעצמו מצטרף לשורת המ"מ בענין 'כוח המחשבה'.

לקוטי בתר לקוטי / נעצרת ופרצת

על בטאון החייל התשעה-עשר, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח (חי"א, עמ' רה):

ומ"ש שמרגיש נמיכת רוח מזה ששומעי השיעור בבית הכנסת פלוני אין ניכרת בהם פעולה ושינוי, הנה בודאי רק נדמה לו כן, כי אי אפשר שדברי תורה בכלל ודברי חסידות בפרט לא יפעלו, הן בסו"מ והן בוע"ט, עד שסו"ס אפילו האדם שהוא רק רואה לעינים מכיר בהשינוי, אלא שלא תמיד בא זה בזמן קצר, ואין כל המשפיעים והמקבלים שוים בזה.

והנה באמת זהו שני ענינים נפרדים, כי על כל איש הישראלי לעשות המוטל עליו - והפעולה בהמקבל זהו עוד ענין, ויש בזה שביעת רצון שהוא גם מעין קבלת שכר - אלא שמובטחים אנו, שחזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם ודברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, ובמילא - ימשיך בפעולותיו הטובות בהפצת המעינות בכל מקום עד שיבואו גם חוצה, ויראה פרי טוב בעמלו בשומעי השיעורים, ונחת חסידותי מב"ב שיחיו.

מים הם בטבעם קרים, וכאשר צריכים לחמם חבית גדולה המכילה מאות דליי מים, קשה מאד לחמם אותה בפעם אחת, ולכן מחממים סאה מים בכלי מיוחד במדת הרתיחה הגדולה ביותר שהכלי מסוגל לסבול מבלי שיתפוצץ מרוב החום. בתוך הכלי של סאת המים הרותחים ישנו מקום מיוחד שבו נמצאת האש המרתיחה את המים. את הכלי עם האש וסאת המים הרותחים מכניסים אל תוך החבית, וזו מתחממת לאט לאט.

מים הם תורה. ליטא היא ב"ה "חבית" גדולה של בני תורה, כן ירבו

בהיותי בריגא אמרתי ליהודים שם שנוסף על המדה הטובה שלהם בצדקה וגמילות חסדים, שהם מצטיינים בה ב"ה, עליהם ללמוד את המדה הטובה של אהבת התורה הקיימת בליטא. לליטא יש ב"ה קורת רוח מבן תורה. בן ישיבה תופס אצל יהודי ליטא המקום הנכון שבן תורה צריך לתפוס. אברכים שקועים בלימוד, עוסקים בהתעלות בלימוד התורה. ברם, טבע המים שהם קרים, קרים וקפואים. מים בטבעם אינם עלולים להתעפש אבל הם עלולים להתמלא עובש, ואילו כשהמים מפכים אין בהם עובש. כל תנועה באה על ידי החום דוקא, ויש – ומתנדנדים לחמם את חבית המים. תלמיד ה"תמימים" ויהודי חסיד הוא הכלי המכיל סאה מים רותחים ויש בו מקום המכיל את האש המחממת. תלמידי התמימים שי' שבליטא צריכים להיות שביעי רצון על שהם נמצאים באוירה של אהבת התורה. הישיבות הקיימות שבליטא, כן ירם, הן המים החיים שבליטא. תלמידי התמימים ואנ"ש, ה' עליהם יחיו, בערי ליטא היו צריכים לחזק את הענין של קביעות עתים ללימוד החסידות

במשל כך הדבר שעד שתתחמם סאת המים כל צרכה אי אפשר לתתה במים הצוננים שמא היא עצמה תתקרר. הרי זה מפני שהגשמי בכלל אינו מציאות אמיתית, והחמימות איננה עצמית ולכן היא מתקררת. ואילו ברוחניות, שהחמימות היא עצמית, הרי אדרבה, על ידי ההתעסקות לחמם את הקר, מתעורר כוח פנימי יותר

/ לקו"ד ח"א ליקוט ג' אות י"ג

לאחר היחידות הראשונה של ר' משה דיקשטיין אצל הרבי שליט"א מלך המשיח, כתב לעצמו ר' משה מעין 'סיכום דברים' מהיחידות, והגיש אותו לרבי שליט"א מלך המשיח להגהה. בא' השורות, היה כתוב "כ"ק אדמו"ר שליט"א השתעל", הרבי שליט"א הוסיף ע"כ בכתב יד קודשו "כאן היה קיטרוג"...

לזכות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א